



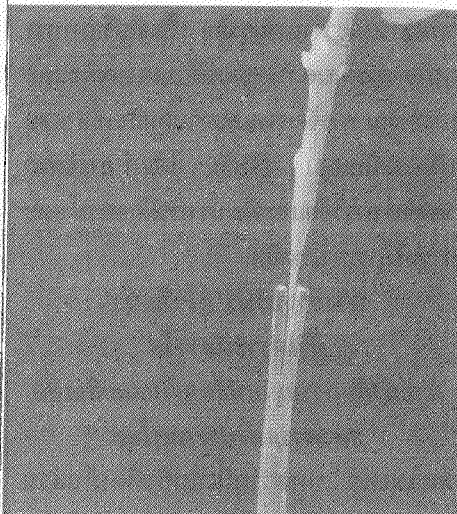
กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

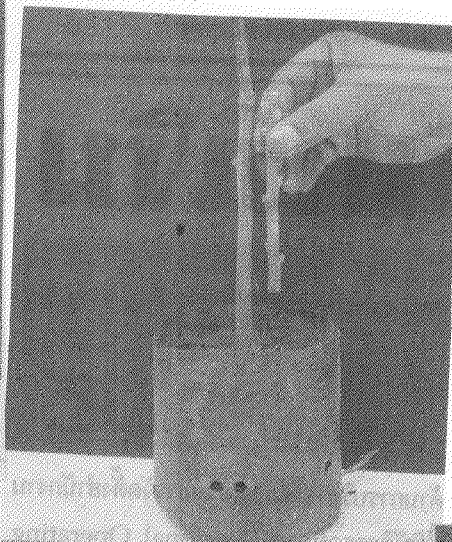
MJU CLIPPING 2554/ 00104

|                              |                        |             |                  |           |
|------------------------------|------------------------|-------------|------------------|-----------|
| ชื่อหนังสือพิมพ์<br>ไทยนิวส์ | วันที่<br>30 ก.ค. 2553 | ปีที่<br>40 | ฉบับที่<br>14546 | หน้า<br>6 |
|------------------------------|------------------------|-------------|------------------|-----------|

# เทคนิคการตัดกิ่งมะม่วง ผลิตผลสูงคุณภาพดี



เลือกกิ่งพันธุ์ดีเป็นรูปลิ่มยาวเท่ากับ  
รอยแผล ของต้นตอ



เลือกต้นตอและยอดพันธุ์ให้มี  
ขนาดใกล้เคียงกัน



ผ่าตรงกลางต้นตอลึก 2.5-5 เซนติเมตร  
(1-2 นิ้ว) โดยชี้ ปลายมีดลง



|                                     |                        |             |                  |           |
|-------------------------------------|------------------------|-------------|------------------|-----------|
| ชื่อหนังสือพิมพ์<br><b>ไทยนิวส์</b> | วันที่<br>30 ก.ค. 2553 | ปีที่<br>40 | ฉบับที่<br>14546 | หน้า<br>6 |
|-------------------------------------|------------------------|-------------|------------------|-----------|

การทำอาชีพด้านการเกษตรโดยเฉพาะ  
การทำสวนไม้ผล สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่จะต้อง  
คำนึงถึงคือ การคัดเลือกต้นพันธุ์ดี มีประวัติ  
การให้ผลผลิตสูงและมีคุณภาพเป็นที่ต้องการ  
ของตลาด จากนั้นจึงขยายพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณ  
ต้นพันธุ์ดีให้มากขึ้น ไม้ผลชนิดหนึ่งอาจขยาย

พันธุ์ได้หลายวิธี แต่ละวิธีมีความยากง่ายและ  
มีข้อดี-ข้อเสียแตกต่างกัน ดังนั้นนักขยายพันธุ์  
จึงจำเป็นต้องทราบถึงวิธีที่เหมาะสมของ  
ไม้ผลแต่ละชนิด และควรทราบถึงเทคนิคและ  
ขั้นตอนการขยายพันธุ์พืชแต่ละวิธี เพื่อช่วย  
ให้การขยายพันธุ์พืชประสบผลสำเร็จมากขึ้น  
ในที่นี้จะขอนำเสนอเทคนิคการตอกิ่ง ซึ่งการ  
ตอกิ่งเป็นศิลปะของการต่อขึ้นเนื้อเยื่อพืช 2  
ชิ้นเข้าด้วยกันด้วยวิธีต่างๆ เมื่อแผลเชื่อมกัน  
สนิทแล้วเจริญเติบโตเป็นต้นเดียวกันขึ้นส่วนที่  
อยู่ด้านบนรอยต่อเรียกว่า กิ่งพันธุ์ดี ส่วนที่อยู่  
ด้านล่างรอยต่อทำหน้าที่รากเรียกว่าต้นตอ  
ในปัจจุบันการตอกิ่งได้รับความนิยมทำเป็นการ  
ค้าในไม้ผลหลายชนิด ได้แก่ พืชตระกูลส้ม  
มะม่วง มะขาม ขนุน มะปราง และน้อยหน่า  
ในฉบับนี้จะขอนำเสนอเรื่อง เทคนิคการตอกิ่ง



ใช้เชือกฟางผูกแทนการพันพลาสติก



|                                     |                               |                    |                         |                  |
|-------------------------------------|-------------------------------|--------------------|-------------------------|------------------|
| ชื่อหนังสือพิมพ์<br><b>ไทยนิวส์</b> | วันที่<br><b>30 ก.ค. 2553</b> | ปีที่<br><b>40</b> | ฉบับที่<br><b>14546</b> | หน้า<br><b>6</b> |
|-------------------------------------|-------------------------------|--------------------|-------------------------|------------------|

### มะม่วง มีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

การต่อกิ่งหรือการเสียบกิ่งคือการสอดส่วนของพืชหรือกิ่งพืชต้นหนึ่งลงบนต้นพืชอีกต้นหนึ่ง และส่วนทั้งสองของพืชจะเชื่อมประสานติดต่อกัน และเจริญไปเป็นพืชต้นใหม่ โดยส่วนที่อยู่ใต้รอยต่อจะทำหน้าที่เป็นรากดูด

น้ำ และแร่ธาตุอาหาร เรียกว่า ต้นตอ (rootstock, understock, stock) และส่วนที่อยู่เหนือรอยต่อจะทำหน้าที่เป็นกิ่งก้านสาขาที่ให้ดอกและผลเรียกว่ากิ่งพันธุ์ดี (Scion or cion)

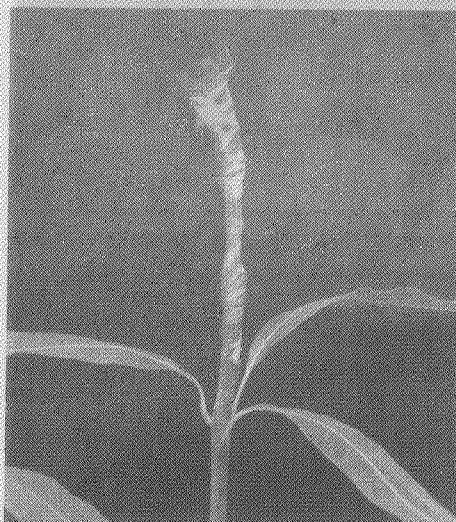
การต่อกิ่งแบบเสียบลิ้ม (Cleft or Wedge grafting) นิยมทำในกรณีที่ต้องการเปลี่ยนยอด และมักเป็นกิ่งที่มีขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กก็ได้ วิธีการคือผ่าครึ่งต้นตอความยาวประมาณ 2.5-5.0 เซนติเมตร (1-2 นิ้ว) ขึ้นอยู่กับชนิดพืชและอายุของต้นตอ เทคนิคการผ่าต้นตอโดยวางใบมีดให้เฉียงด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อให้รอยแผลเรียบ ถ้าหากใช้มีดผ่าโดยตรงจะทำให้รอยแผลแตกนำไปก่อนที่คอดมีดจะไปถึงจะทำให้แผลไม่เรียบ การเตรียมยอดพันธุ์ดีปกติควรมีตา 3-4 ตา เจียนโคนกิ่งพันธุ์ดีเป็นรูปลิ้มยาว

เท่ากับรอยแผลของต้นตอ สอดรอยแผลของกิ่งพันธุ์ดีตรงรอยแผลของต้นตอจัดเนื้อเยื่อเจริญของต้นตอและยอดพันธุ์ดีให้ชิดกัน ถ้าต้นตอมีขนาดใหญ่กว่ากิ่งพันธุ์ดี ควรจัดรอยแผลให้ชิดด้านใดด้านหนึ่ง แล้วนำไปใส่ในถุงพลาสติกใส มัดปากถุงให้แน่น เก็บไว้ในโรง

เรือนที่มีแสงส่องผ่านไม่เกิน 30 % ในกรณีของมะม่วง มะขาม ขนุน น้อยหน่า และส้ม จะใช้เวลาประมาณ 25-30 วัน จึงเปิดปากถุง โดยจะสังเกตเห็นยอดพันธุ์ดีบางต้นจะเริ่มแตกใบ แต่ถ้าเป็นลำไย ลิ้นจี่ และมะปรางจะใช้เวลาอยู่ในถุงอบนาน 45-60 วัน (ภาพที่ 1-8 แสดงขั้นตอนการต่อกิ่งมะม่วงแบบเสียบลิ้ม) ในกรณีที่ไม่นำต้นที่ต่อกิ่งใส่ในถุงอบ ต้องริดใบของ



พันด้วยพลาสติก



สอดกิ่งพันธุ์ดีลงบนต้นตอ จัดเยื่อเจริญให้ชิดกัน

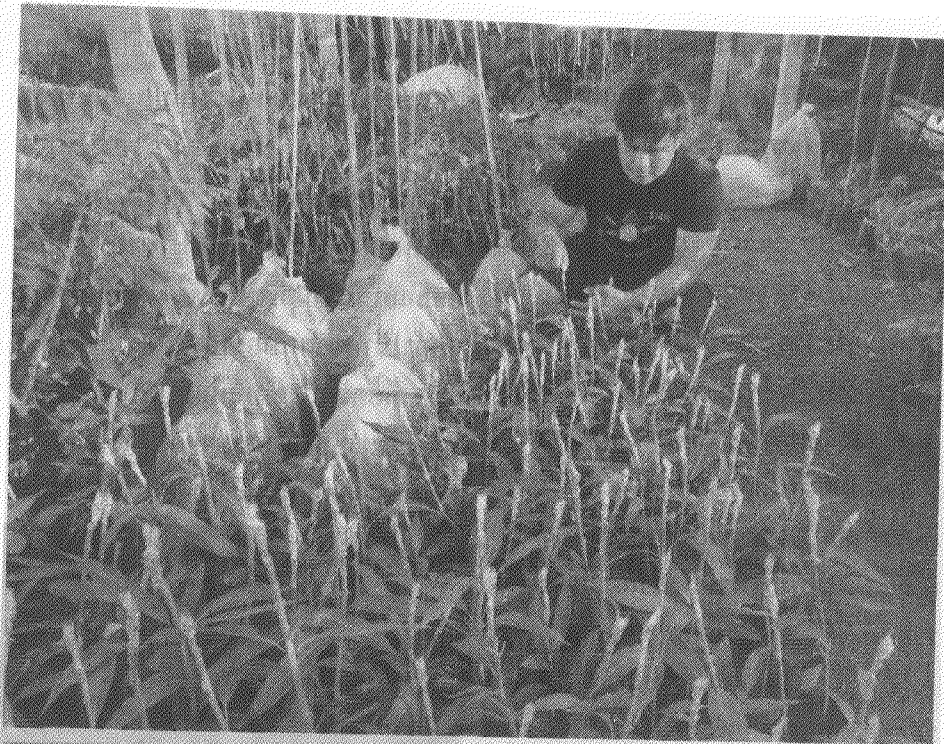


กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

MJU CLIPPING 2554/ 00104.

|                                     |                        |             |                  |           |
|-------------------------------------|------------------------|-------------|------------------|-----------|
| ชื่อหนังสือพิมพ์<br><b>ไทยนิวส์</b> | วันที่<br>30 ก.ค. 2553 | ปีที่<br>40 | ฉบับที่<br>14546 | หน้า<br>6 |
|-------------------------------------|------------------------|-------------|------------------|-----------|



หลังตอถึง 12 วัน ขอดพันธุ์ดีเริ่มแตกใบ  
ให้เปิดพลาสติกเฉพาะบริเวณขอด

ขอดพันธุ์ดีออกให้หมด แล้วพินด้วยพลาสติก  
ตั้งแต่รอยแผลจนมีดขอดพันธุ์ดี วิธีนี้จะง่าย  
และทำได้รวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย  
ผู้สนใจสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ผศ.พาริน  
มะโนชัย นางจิรนันท์ เสนานาญ และนายพิชัย  
สมบุญวงศ์ สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการ  
เกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 0-5387-5122, 0-  
5387-3938-9, 08-1951-5907.

ฝ่ายส่งเสริมการเกษตร

สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

โทร.0-5387-3938-9